

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**D. Bernardi Primi Clarævallensis Abbatis, Ordinis
Cisterciensium Antesignani, melliflui Ecclesiæ Doctoris
Sermones In Dominicis & Festa per annum**

Bernardus <Claraevallensis>

VI. De Oratione Domini.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39254

Tria bonorum genera, quæ a DEO peti possunt.

Orandum pro necessitatibus animæ potissimum.

Tria in istis tribus bonorum generibus petendis observanda.

Brevis Regula bene orandi.

Porro *petitiones cordis* in tribus credo constare, nec video quid præter illa electus quisque sibi debeat postulare. Duo quidem huius temporis sunt, id est, bona corporis & animæ, tertium verò beatitudo æternæ vitæ. Nec mireris quod bona corporis à Deo dixerim esse quærenda, quoniam eius sunt corporalia omnia, sicut & spiritualia omnia bona. Ab eo ergo petendum & sperandum nobis est, unde possumus in eius servitio sustentari. Veruntamen pro necessitatibus animæ orandum nobis est & frequentius, & ferventius, id est, pro obtinenda gratia Dei, animæque virtutibus. Sic & pro vitæ æternæ tota pietate & toto nobis orandum est desiderio, ubi nimirum corporis & animæ plena & perfecta sit beatitudo.

In his ergò tribus, ut cordis petitiones sint, tria nobis sunt observanda. Nam & in prima quidem *superfluitas*, & in secunda *impuritas*, & *elatio* interdum surrepere solet in tertia. Nonnunquam enim temporalia quæri solent ad voluptatem, virtutes ad ostentationem. Sed & vitam æternam fortassis aliqui non in humilitate quærent, sed tanquam in fiducia suorum meritorum. Nec hoc dico quin accepta gratia fiduciam donet orandi, sed non oportet ut in ea constituat quisquam fiduciam impetrandi: hoc solum conferunt hæc præmissa dona, ut ab ea misericordia quæ tribuit hæc, sperentur etiam ampliora. Sit ergo oratio quæ pro temporalibus est, circa solas necessitates restricta, sit oratio quæ pro virtutibus est animæ, etiam ab omni impuritate libera, & circa solum beneplacitum Dei intenta: sit ea quæ fit pro æternæ vitæ, in omni humilitate, præsumens de sola (ut dignum est) miseratione divina.

IN QUADRAGESIMA

De Oratione Domini.

S E R M O VI.

Fiat voluntas tua sicut in cælo & in terra a.

a Matt. 6. b

b Ioan. 1. b

Varia in homine divina

Voluntas Domini, Fratres, quæ prius Angelos creavit faciens eosdem, postmodum in eis facta beavit. Sicut enim *Verbum* quod erat in principio, carnem suscipiens dicitur (& verè dicitur) *factum caro*^b, sic voluntas illa æterna in Angelo facta est, cum Angelicam omnino in se absorbit voluntatem. Quidni dicatur facta in Angelo, cum Angelica facta est? Hæc enim summa illius felicitatis est, hic voluptatis cœlestis torrens, quod divina voluntas ipsa facta est etiam Angelorum: ut quemadmodum placet DEO universitas administrationis huius, sic & ipsi in eundem gaudeant, in omnibus delectentur. Hoc igitur oramus, ut hæc voluntas sicut in cœlestibus facta est creaturis, fiat etiam in terrenis: ut sicut

sicut Angelus, sic & homo adhærens DEO, unus cum eo spiritus sit. Sed heu me, quot obstacula separant, quot prohibent impedimenta! Obicit sese malitia mediam, obicit infirmitas, obicit concupiscentia & ignorantia nostra. Inest enim nobis quasi à natura, magis autem ab exterminio naturæ, affectio quædam pessima & libido nocendi, ut inextinguibilis inveniatur in miseris animabus nostris malitiæ delectatio. Quid verò longius à voluntate divina? Planè chaos magnum inter nos & illam firmatum est in hac parte: cum semper eum delectet præstare beneficia, & ingratis nobis econtra suggerat affectio crudelissima & innoxii velle nocere. Hinc omnis radix amaritudinis germinat, hinc invidiæ, hinc detractiones, hinc dissensiones pullulant, hinc sylvescunt inimiciæ: At hæc quidem germina virulenta præcidi semper necesse est falce justitiæ, qua videlicet extorquemus à nobis, ne cui faciamus quod nolumus nobis fieri: sed quæ volumus ut faciant nobis homines, & nos eis eadem faciamus. Eradicari tamen aut extirpari à cordibus nostris omninò non poterit malitia, donec in mundo fuerimus, qui totus positus est in maligno. Conteritur quidem serpentis caput, sed experiri est frequenter calcaneo insidiantem.

voluntati ob-
stacula.

1. Ex innata
malitia, seu
corruptione
naturæ.

Secundo loco ipsa quoque corruptibilis huius infirmitate corporis præpedimur, ne voluntas nostra divinæ valeat cohærere. Nobis quidem quod molestum sentimus, non potest non displicere: & frequenter in his voluntas nostra à divina dissidet voluntate, cui ne penitus adversetur, fortitudo est nobis necessaria, quæ secunda species est virtutis.

2. Ex Infirmi-
tate huma-
næ.

Nec sola impedit afflictio corporis: Impedit & concupiscentia, qua multiplicibus & inexplabilibus distrahimur desideriis! Quando autem poterit anfractuosa & angulis plena voluntas ei uniri, quæ rectissima est, & omnimodis indistorta? Heu mihi Domine DEUS, quia undique mihi bella, undique tela volant, undique pericula, undique impedimenta! Quocumque me vertam, nulla usquam securitas est: & quæ mulcent, & quæ molestant, timeo: & esuries & refectio, & somnus & vigiliæ, & labor & requies militant contra me. *Divitias & paupertatem ne dede- ris mihi*, orat Sapiens^c: nimirum quia utrobique laqueus, utrobique periculum. Quod si reprimit temperantia concupiscentiam (hoc quippe unicum in huiusmodi remedium est) erit quidem unio jam nonnulla, sed plena non erit. Hinc & Apostolus de se fatetur^d. *Ego ipse, ait, mente consentio legi DEI, carne autem legi peccati, quæ est in membris meis.* Ex parte ergo cohæret, & ex parte dissidet, donec veniat quod perfectum est, & quod ex parte est evacuetur.

3. Ex Concu-
piscencia.

c Prov. 30. b
Nunquam &
nusquam se-
curitas in hac
vita.

d Rom. 7. d

Quarta est ignorantia, quam & ipsam nobis plurimum obesse non ignoratis.

4. Ex Igno-
rantia.

ignoratis. Quo enim pacto voluntatem DEI præviam sequar, ubi ignoro eam? Cognosco autem tantum ex parte, & necdum sicut cognitus sum. Propterea inquirenda sunt nobis cum omni desiderio incrementa prudentiæ, ut magis ac magis notam faciat nobis DEUS voluntatem suam, ut sciamus quid acceptum sit ei omni tempore. Sic virtutum consummatio, justitiæ, fortitudinis, temperantiæ, & prudentiæ unionem illam tam felicem quam desiderabilem consummabit, ut sit nobis cum Deo una voluntas: & quæcunque ei placent, placeant simul & nobis: atque hoc nobis erit (ut de Angelis supradictum est) omnino perfecta jucunditas.

Oramus autem ut *adveniat regnum Domini*, quo videlicet nobis plena sit de regni potestate securitas. Quod autem petimus ut *sanctificetur nomen eius*, omnino jam supra nos in eius notitiam pergere concupiscimus. Ubi nimirum nobis in nobis & felix securitas & secura felicitas fuerit, in eum qui super nos est, tota iam spiritus vehementia rapiemur, *Sanctificetur nomen tuum*. Nomen eius, gloria eius. Et illa quando non sancta? Fieri tamen dicitur sancta gloria eius, cum in sanctitate glorificatur à nobis: sicut & voluntatem eius, quæ aterna est, in nobis (ut nostra fiat) fieri postulamus. Hoc ergo primum fieri petimus quod maximum est, ut nobis gloriæ illius innotescat sanctitas illibata. Exinde quod ad nos spectat optamus, & regni potestatem propter securitatem, & voluntatis eius in nobis perfectionem propter jucunditatem. Sed quia necdum illa perfectione gaudentes non sine magno labore divinæ potius obtemperare voluntati, opus est cibo ne deficiamus, opus est, inquam, *pane quotidiano*. Sæpius quoque aberrantes ab ea, & delinquentes, hoc est derelinquentes eam, necessariò pro indulgentia supplicamus, dicentes: *Dimitte nobis debita nostra, &c.* At ne forte in eadem recidamus post acceptam veniam peccatorum, orandus à nobis idem ipse est *ne nos inducat in tentationem*: sed magis educat nos, & liberet à malo.

Quomodo sanctificari dicatur nomen Dei in seipso summè sanctum.

IN QUADRAGESIMA,

De Peregrino, Mortuo, & Crucifixo,

SERMO VII.

Obsecro vos tanquam advenas & peregrinos abstinere vos à carnalibus desideriis a.

¶ 1. Pet. 2. b

Felices qui præsentī sæculo nequam advenas & peregrinos exhibent, immaculatos se custodientes ab eo. *Neque enim habemus hic manentem civitatem, sed futuram inquirimus* b. Abstineamus ergò à carnalibus desideriis quæ militat advertus animam tanquam advenæ & peregrini. Peregrini

¶ Heb. 13. c